

Anotace příspěvků studentské konference

TOPIČŮV SALON 1937–1949

5. 4. 2011, *Topičův salon, Národní třída 9 (1. patro), Praha 1*

1. Blok: *Topičův salon 1937–1949*

Topičův salon „Václava Poláčka“

Dagmar Ždychová – 2. ročník (Bc.)

Příspěvek nastíní období let 1937-1942, kdy stál v čele Topičova salonu Václav Poláček. Autorka nejprve pohovoří o reorganizaci knihkupectví Františka Topiče v roce 1937, kterou provedl Václav Poláček. Následně se soustředí na Topičův salon, který se pod jeho vedením stalo významným pražským kulturním centrem. Prezentace se poté soustředí na časopis *Tři týdny u Topičů* (později *Tři týdny v umění*), který vznikl v Poláčkově redakci a který informoval veřejnost o aktivitách Topičova salonu. Nakonec autorka představí *Divadélko pro 99*, kterému umožnil Václav Poláček v Topičově salonu působit.

Topičův salon 1945-1949

Jan Hosták – 2. ročník (Bc.)

Autor se ve svém příspěvku zaměří na poválečné období čtvrtého Topičova salonu (1945-1949). Přiblíží klíčové události, které se v těchto letech v salonu udály, především monografické a skupinové výstavy. Nastíní širší souvislosti daných výstav, jejich dobovou podmíněnost a jejich reflexi v dobovém tisku.

2. Blok: *Skupinové výstavy v Topičově salonu*

Skupinové výstavy

Pavla Marelová – 3. ročník (Bc.)

Příspěvek přehledně seznámí posluchače se skupinovými výstavami v Topičově salonu mezi lety 1937-1949. Autorka mimo jiné zmíní výstavu *Sovětská plastika – výstava fotografií* (1946), *Konfrontace II* (1946) a *Mezinárodní surrealismus* (1947). Dále pohovoří o výstavách nejvýznamnějších uměleckých uskupení, které v Topičově salonu v daném období vystoupily, např. skupina *Sedm v říjnu* (1939, 1940, 1943), *Skupina 42* (1943) nebo *Skupina Ra* (1946). Nakonec se zaměří na výstavu keramiků z roku 1949.

Sedm v říjnu

Markéta Sedlmayerová - 3. ročník (Bc.)

Tento příspěvek se bude zabývat skupinou Sedm v říjnu a jejími výstavami v Topičově salonu. Autorka nejprve přiblíží myšlenky skupiny zformulované jejich teoretikem Pavlem Kropáčkem a porovná je s vývojem umění ve 40. letech v Čechách. Následně se zaměří na dobové recenzenty výstav a jejich názory ve vztahu k malířům skupiny Sedm v říjnu a jejich dílu. Na závěr zhodnotí dobové názory na tvorbu členů skupiny Sedm v říjnu.

Skupina 1942

Veronika Nováková – 2. ročník (Bc.)

Příspěvek seznámí posluchače s výstavami umělců Skupiny 42 v Topičově salonu. Mezi lety 1942-1949 proběhlo celkem šest společných nebo monografických výstav jejích členů. Cílem prezentace bude zaznamenat jejich umělecký vývoj v časové posloupnosti.

3. Blok: Surrealismus v Topičově salonu

Surrealisté v Topičově salonu

Simona Kupčová – 2. ročník (Bc.)

Cílem příspěvku je přiblížit výstavy surrealistů v Topičově salonu v letech 1937–1949. Bude nastíněna politická situace v dané době. Dále bude přednesena stručná charakteristika tehdejších výstav založená vybraných obrazech představených u Topiče. Prezentace bude řazená chronologicky dle jednotlivých výstav: Štyrský a Toyen (1938), Toyen (1945), Skupina Ra (1946), Mezinárodní surrealismus (1947) a Bohdan Lacina (1948).

Toyen a Štyrský v Topičově salonu

Agáta Nowaková – 2. ročník (Bc.)

Cílem příspěvku bude představit výstavy pořádané v rámci čtvrtého Topičova salonu, na kterých byla prezentována díla Jindřicha Štyrského a Toyen. Autorka zohlední předválečnou polemiku vedenou v rámci československého surrealismu a dotkne se sporu mezi surrealistickou skupinou a Vítězslavem Nezvalem. Posluchači budou seznámeni se dvěma výstavami 1938 a 1945. Pokus o jejich rekonstrukci bude vycházet z výstavních katalogů připravených Karlem Teigem a z dobového tisku.

Mezinárodní surrealismus

Tereza Císařová – 2. ročník (Bc.)

Autorka se ve svém příspěvku bude zabývat výstavou Mezinárodní surrealismus, která proběhla v Topičově salonu roku 1947. V prezentaci se nejprve zaměří na

situaci surrealistického hnutí od poloviny 30. do poloviny 40. let 20. století. V další části podá rozbor pařížské výstavy surrealismu, která proběhla v létě roku 1947 a jejíž redukovanou verzí byl Mezinárodní surrealismus v Topičově salonu v Praze o několik měsíců později. Nakonec pojedná o samotné výstavě Mezinárodního surrealismu. Těžištěm referátu bude srovnání pařížské výstavy s pražskou.

4. Blok: *Miscellanea Topičova salonu*

Městská krajina

Tomáš Herna - 3. ročník (Bc.)

Autor představí malíře, kteří ve sledovaném období vystavovali v Topičově salonu obrazy s motivem městské krajiny. Výstavy těchto krajinářů nebyly jednostraně zaměřeny na město, ale obecně na krajinu. Autor v příspěvku ukáže na příkladech vybraných umělců a jejich děl proměnu, kterou moderní společnost a město prošly v první polovině 20. století.

Sochaři v Topičově salonu

Hana Jakubcová – 3. ročník (Bc.)

Autorka se bude ve svém příspěvku věnovat samostatným a skupinovým výstavám sochařů v Topičově salonu v letech 1937-1949. Seznámí posluchače s Marií Zlatníkovou, která zde představila svou svoji tvorbu dvakrát, v letech 1941 a 1943. Dále přiblíží výstavu fotografií sovětského sochařství, která se v Topičově salonu odehrála na jaře roku 1946 v reakci na zaslání soch českých umělců do SSSR. Největší prostor bude v příspěvku věnován kolektivní výstavě “Mladé české sochařství” uspořádané v září 1946 Lvem Neradem.

Slováci v Topičově salonu

Lucie Franzová – 2. ročník (Bc.)

Prezentace nejprve nastíní charakter slovenské malby v letech 1937–1949. Poté se bude věnovat jednotlivým slovenským autorům, kteří v Topičově salonu v uvedených letech vystavovali. Autorka ve svém příspěvku zmíní Petera Matejku a Eugena Nevana, členy tzv. Generace 1909, a jejich válečnou tvorbu. V závěru budou posluchači seznámeni posledním slovenským malířem vystavujícím u Topiče, Ludovitem Csordákem, krajinářem a žákem Julia Mařáka.

Ženy v Topičově salonu

Lucie Hančilová – 2. ročník (Bc.)

Příspěvek se bude zabývat ženami-umělkyněmi, které představily své práce v Topičově salonu. Autorka se v něm bude věnovat nejprve statusu ženy a umělkyně v tehdejší společnosti. Následně se zaměří na první ženské spolky a výstavy v Čechách. Poté upře pozornost ke konkrétním umělkyním vystavujícím u Topiče v letech 1937-1949.

5. Blok: Tematické výstavy v Topičově salonu

Tematické výstavy

Kamila Matějková – 3. ročník (Bc.)

Autorka se ve svém referátu bude věnovat v obecné rovině tematickým výstavám pořádaným v Topičově salonu. Seznámí posluchače s reflexí těchto výstav v dobovém tisku a zasadí je do kontextu pražské výstavní scény. Nejprve se dotkne výstav užitého umění a bytové kultury, v souvislosti s tím budou zmíněny aktivity Topičova salonu zaměřené na propagaci umění a kultivaci obecného vkusu. V další části příspěvku představí dva projekty zabývající se lidovým uměním. Poté posluchače seznámí s výstavami, které reagovaly na aktuální události. V závěru bude věnován prostor retrospektivním výstavám.

Keramika

Jaroslava Juklíčková – 2. ročník (Bc.)

Příspěvek seznámí posluchače s keramiky, jejichž tvorba byla v Topičově salonu prezentována v období let 1937-1949. Autorka zmíní následující výtvarníky Otto Eckerta, Jana Kutálka, Bohumila Dobiáše a Stanislava Mikuláščíka.

Krajky

Kateřina Chvátalová – 2. ročník (Bc.)

V prezentaci bude nejdříve přiblížena problematika ruční výroby krajek a textilních materiálů ohrožovaných tehdy stoupající strojní výrobou. Autorka se následně bude věnovat jednotlivým textilním výtvarnicím, které vystavovaly v Topičově salonu v roce 1938. Představí posluchačům Emilii Paličkovou, Boženu Rothmayerovou, A. Lackovou, Ž. Felbrovou a jejich tvorbu.

Bytové doplňky

Pavel Kratochvíl – 2. ročník (Bc.)

V úvodní části příspěvku bude posluchačům nastíněna klasifikace bytových doplňků. Následně autor představí chronologický sled výstav bytových doplňků, které probíhaly u Topiče už od dvacátých let. Zmíněna bude například výstava zemského gobelínového a kobercového ústavu ve Valašském Meziříčí v roce 1938 či výstavu Umění a byt 1800-1850, která proběhla roku 1941. Závěrem autor zhodnotí jejich ohlas v dobovém tisku.

Masaryk ve fotografii v Topičově salonu

Eliška Povolná – 2. ročník (Bc.)

Autorka posluchačům přiblíží výstavu Život presidenta osvoboditele ve fotografii, která v roce 1937 otevřela čtvrté a poslední období Topičova salonu. Nejprve popíše expozici, která dokumentovala významná období života TGM v pěti oddílech. Poté se bude zabývat vybranými autory tehdy zveřejněných snímků.

Sovětské umění u Topiče

Anna Ostapczuk – 3. ročník (Bc.)

Příspěvek se zaměří na sovětské umění v Topičově salonu, které se zde objevilo na třech výstavách v letech 1945 a 1946. Kromě jejich popisu a částečné rekonstrukce seznámí autorka posluchače s reflexí těchto výstav v dobovém tisku.

Nové umění staré Číny

Tereza Kovaříková – 2. ročník (Bc.)

Tento příspěvek představí výstavu Nové umění staré Číny, která se v Topičově salonu konala roku 1947. Prezentace poukáže na výstavy čínského umění v předválečném Československu. Poté se zaměří na výstavu samotnou v souvislosti s rozvojem vztahů mezi Čínou a Československem. Dále upře pozornost ke čtyřem umělcům, kteří tehdy u Topiče představili své práce, Pchu-Žu, Čang Ta-čchien, Čchi Paj-š a Fu Pao-š'.